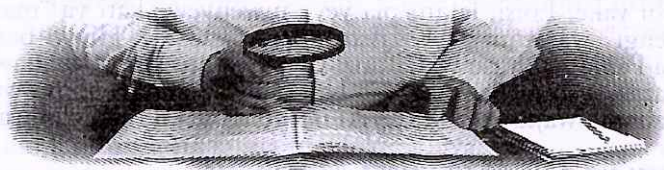

Jinsi ya Kujifunza Biblia

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: *Yohana 15:1-8; Marko 1:35; 1 Nyakati 16:11; Zaburi 119:105; Isaya 50:4; Isaya 55:1 – 13.*

Fungu la Kukariri: “Ndivyo litakavyokuwa neno langu, litokalo katika kinywa changu; halitanirudia bure, bali litatimiza mapenzi yangu, nalo litafanikiwa katika mambo yale niliyolituma” (*Isaya 55:11*).

Hebu kumbuka siku ulipopokea Biblia yako ya kwanza. Pengine ulikuwa mtoto na ulipewa na ndugu aliye Mkristo. Au pengine uliununua mwenyewe ukiwa mtu mzima. Iwe umekuwa na Biblia yako kwa muda mrefu kiasi gani (pengine sasa una zaidi ya nakala moja), tafakari juu ya thamani unayokipatia Kitabu hiki. Je, ni moja kati ya vitu vyako vyenye thamani zaidi, au unachukulia kirahisi kwamba unalijua sana Neno la Mungu? Je, una wakati mgumu katika kuwa thabiti katika ratiba ya kulisoma? Je, umepata kujiuliza: *Ninapaswa kuanzia wapi? Nisomeje Kitabu hiki ili kuweza kuwa karibu zaidi na Mungu?*

Martin Luther alisema, “Kwa miaka kadhaa nimekuwa nikisoma Biblia yote mara mbili kila mwaka. Kama Biblia ingekuwa ni mti mkubwa sana na maneno yake yote yangekuwa matawi madogo madogo, ningekuwa nimegonga matawi yote, nikiwa na shauku ya kujua kilichokuwa pale na kile ambacho Biblia ingekitoa.”

Uwe unapitia uzoefu wa kuisisimua wakati wa kujifunza Biblia, au ikiwa Biblia yako hukaa muda mrefu zaidi ikiwa imefungwa kwenye safu ya vitabu ukweli ni kwamba sisi sote tunaweza kujenga nyakati bora zaidi kujifunza Biblia pamoja na Mungu. Juma hili tutaangalia baadhi ya njia za kivitendo za kujifunza Neno la Mungu kwa namna iliyo bora zaidi.

**Jifunze somo la juma hili kwa maandalizi ya Sabato ya Mei 2.*

Muda

Je umewahi kutega kamsa ili itoe mlio mapema kabla ya muda wa kawaida ili kukuamsha upate kusoma Biblia yako? Umewahi kujitahidi kujivuta kutoka kitandani na kisha ukatazama saa na kufikiri, "Ninazo dakika kumi na tano kabla sijaanza shughuli za siku. Yanipasa niharakishe! Umewahi kupitia msongo unaokufikisha katika kuwa na ombi fupi au kupitia sura ya Biblia juu juu tu, na kujikuta ukiridhisha dhamiri yako huku ukiuacha moyo wako katika hali ya kutoridhishwa na matokeo kabla ya kukimbilia katika hekaheka za siku?"

"Lakini kuna faida ndogo katika kusoma Biblia kwa haraka haraka. Mtu aweza kusoma Biblia yote na bado akashindwa kuuona uzuri au kufahamu maana zake za kina na zilizojificha." – Ellen G. White, *Jipatie Amani Moyoni*, uk. 68.

Ingawa kwa hakika kuna baraka zinazotokana na kusoma Biblia—kama vile kunywa kutoka kwenye bomba la kuzima moto (kwa wingi na kwa haraka)—inawezekana kusoma Biblia kwa haraka na bado ukakosa mengi sana. Mungu alitupatia Neno Lake lililovuviwa, la thamani, ili tupate kujua mengi zaidi kumhusu (na, katika mchakato huo, zaidi kuhusu sisi wenyewe, pia). Tunapochukua muda kuona tabia isiyoelezeka iliyo nzuri, ya Mungu na njia ambazo Ameingiliana na wanadamu katika historia, tunaweza tu kumpenda Yeye zaidi. Rekodi ya mwingiliano Wake iko pale pale mikononi mwetu—lakini lazima tupate muda, na tuchukue muda, kumjua Mungu kupitia kusoma Neno Lake (*Mdo. 17:11*). Fikiria mapendekezo yafuatayo:

Mwombe Mungu akuwekee shauku moyoni mwako kwa ajili Yake. Dai ahadi katika Yeremia 29:13 na Zaburi 37:4. Mwalike akuamshe mapema kuliko kawaida au akupe muda katika siku yako kufanya hivyo.

Salimisha muda wako kwa Mungu. Ndiyo, una shughuli nyingi, na kuna mambo mengi ya haraka ya kufanya. Lakini wakati na Mungu ni wa thamani sana. Nenda mahali tulivu peke yako na ume Zaburi 46:10. Soma maneno au mwimbie Mungu wimbo "Yote namtolea Yesu." Fikiria juu ya maeneo ya maisha yako ambayo hayawezi kusalimishwa nawe uyatoe kwa Mungu.

Tumia muda na Mungu hata kama haujisikii kufanya hivyo. Kama vile inavyohitajika kuchagua kwa uangalifu na kuwa na mpango wa utekelezaji ili kuwa na afya njema (mazoezi, kula vizuri), uamuzi wa makusudi unahitajika kuwa na uhusiano wa karibu na Mungu. Kumbuka kwamba kujenga mazoea mapya kunaweza kuchukua angalau siku 21, na hatuwezi kamwe kufaulu bila msaada wa Roho Mtakatifu.

Soma tena Yohana 15:1-8. Bwana Yesu anatuambia nini kuhusu kukaa ndani Yake na ni kwa nini hili ni muhimu sana kwa imani yetu?

Mahali

Bwana Yesu ni kielelezo chetu chenye ukamilifu katika mambo yote, na ndivyo ilivyo tunapokuja katika ibada zetu binafsi. Marko 1:35 inatuambia nini kuhusu muda Yesu anaoutumia na Mungu?

Ingawa huu ni mstari mmoja tu, tunaweza kujifunza mengi sana kutokana na mfano wa Yesu. Muda mrefu kabla ya jua halijachomoza, aliondoka (alijiondoa katika mkukumkuku wa maisha ya kila siku) na kuwa mahali pa upweke pa utulivu ili aweze kuwa pamoja na Baba yake. Je, unaweza kuwazia mazingira haya—Yesu, akiwa ameketi kando ya Bahari ya Galilaya au kando ya kilima, akiomba na kuzungumza na Baba Yake kabla ulimwengu unaomzunguka haujaamka? Ingawa mstari huu unaelezea jinsi Yesu alivyojitoa kwa moyo katika maombi, tunaona wazi kwamba hili lilikuwa suala la kipaumbele Kwake. Bila shaka wakati huu ndio uliompata nguvu za kukabiliana na yote aliyovumilia. Ikiwa Yesu alihitaji hili ili kuianza kila siku, je, sisi tutafanya zaidi kiasi gani?

Mungu anatuambia, “‘Nitafuteni uso Wangu,’” na anatunai jibu letu litakuwa “‘Bwana, uso wako nitautafuta.’” (*Zab. 27:8*).
1 Mambo ya Nyakati 16:11 inasema nini kuhusu jinsi tunavyopaswa kuutafuta uso Wake?

Je, una mahali unapoweza kwenda kila asubuhi ili kuwa na Mungu? Labda unaweza kupata kiti karibu na dirisha, mahali penye utulivu nje, au hata meza ya jikoni, ambapo unaweza kuja kila siku kuketi miguuni pa Yesu ili kujifunza toka katika Neno la Mungu. Kuketi miguuni pa Yesu ndipo mahali bora zaidi pa kuwepo (Luka 10:39–42). Kwa kutengeneza mazoea ya kila siku ya kwenda mahali fulani ili kuwa na muda na Mungu, utakuwa na uwezekano mkubwa wa kurudi hapo kila siku. Usivunjike moyo utakaposhindwa kuwa pale siku moja moja, kwa sababu dharura hutokea, na huenda usiweze kutumia muda na Mungu. Lakini jitahidi kutokuruhusu siku, majuma, au miezi mingi kupita bila kutumia wakati pamoja na Mungu. Kumbuka kwamba kuwa na uhusiano wa kudumu na Mungu ni uamuzi wa kila siku, ambao unaweza kuanza tena leo, ukiamua.

Katika juma lililopita, umetumia muda kiasi gani katika maombi na usomaji wa Biblia? Je, jibu lako linakuambia nini kuhusu mabadiliko ambayo huenda unalazimika kufanya katika vipaumbele vyako?

Kujifunza Biblia kwa Kina

Hata kama wewe sio mtaalamu – mwanazuoni ili ujifunze Biblia, unawezaje kujifunza Biblia kwa kina?

Omba: Haiwezekani kutilia chumvi umuhimu wa maombi kama vilivyo vishikiza vitabu kwa (na vialamisho kote) kuhusu muda wako wa kujifunza Biblia. Ellen G. White anatuambia kwamba tunapokuja kusoma Biblia, hatuko peke yetu. Kwa kumwalika Roho Mtakatifu kuwa kiongozi wetu, tunakataa vikengeusha-fikira vingine vyote, na adui hukimbia. “Kamwe Biblia isijifunzwe bila maombi. Roho Mtakatifu pekee Ndiye anaweza kutufanya tuhisi umuhimu wa mambo yale ambayo ni rahisi kueleweka, au kutuzuia tusianze kupotosha ukweli ambao ni mgumu kwetu kuuelewa.” — *Pambano Kuu*, uk. 494.

Soma na Uandike: Inaweza kusemwa kwamba tofauti kuu kati ya kusoma Biblia tu, na kuisoma, inakuja kwenye tendo moja kuu: kuandika. Kuandika hutusaidia kupunguza kasi ya mawazo yetu, kutafakari Neno la Mungu, na kulipitia kwa mwendo utakaowezesha uchunguzi, ufasiri, matumizi, na uwajibikaji unaoweza kutokea. Vilevile huwa kufanya hivyo kunasaidia mawazo yetu ya awali yaliyotawanyika kujifanyia kazi yenyewe —kutoka kichwani, hadi kwenye kalamu yetu, na kisha kuingia mioyoni mwetu kwa siku hiyo. Pia tuna uwezekano mkubwa wa kukumbuka jambo ambalo tumeandika (*Zab. 119:15, 16*). Ikiwa huwezi kuandika, jaribu kusoma Biblia kwa sauti (au kuisikiliza), ikifuatiwa na mawazo yako kama sala kwa Mungu.

Shiriki: Mwambie mtu mwingine kile ambacho umejifunza. Hiki kitaiimarisha akilini mwako na kumtia moyo mtu mwingine.

Kwa kuanzia, chagua kitabu kifupi cha Biblia (kama vile Yona, Marko, Wafilipi, au 1 Yohana), kisha taratibu upitie kitabu hicho. Huu ni mtazamo sahili unaoweza kuutumia kwa fungu moja (mbinu ya aya kwa aya), ibara, au sura nzima:

1. Omba ili Roho Mtakatifu aongoze akili yako na kulainisha moyo wako unapokuwa ukisoma.
2. Chagua aya au ibara ya Biblia.
3. Andika ibara husika au sehemu za ibara zinazojitokeza kwa hoja nzito kwako kwenye shajara au daftari.
4. Isome ibara kwa maombi na upigie mstari mawazo makuu.
5. Andika kile unachokipata kutoka kwenye mawazo uliyoyapigia mstari.
6. Ombea mawazo haya na jinsi yanavyogusa uhusiano wako na Mungu.
7. Mfikirie yule utakayeweza kumshirikisha haya leo.

“Wakati wowote watu wa Mungu wanapokuwa wakikua katika neema, watadumu katika kupata uelewa ulio wazi zaidi wa Neno Lake. Wataitambua nuru mpya na uzuri katika ukweli wake. Huu ndio umekuwa ukweli katika historia ya kanisa katika vizazi vyote, na ndivyo utakavyoendelea hadi mwisho.” — Ellen G. White, *Counsels to Writers and Editors*, uk. 28, 39.

Ni kwa namna gani umeona ujumbe wa nukuu hiyo hapo juu kuwa ni ya kweli kwako? Tazama pia Zaburi 119:105.

Baraka Maradufu

Kuna njia nyingi za kujifunza Biblia zetu, kama vile mstari baada ya mstari (ambayo imetajwa tayari), somo la sura, somo la mada, somo la maneno au somo la kitabu. Tunaweza kusoma kwa konkodensi na Kamusi ya Biblia, na tunaweza kusoma Biblia pamoja na magombo ya Pambano la Karne zote kwa maarifa zaidi. Tunaweza kwenda kutembea nje kwenye viumbe asili na kuisikiliza Biblia ikisomwa kwetu, au kukutana na rafiki au kikundi kidogo kujifunza pamoja.

Kwa namna ile ile tunayofanya ili kudumisha uhai wa urafiki wetu kwa kuwa na matukio mbalimbali na mapya, tunapaswa kuweka miadi yetu ya kila siku na Mungu kwa namna ambayo inakuwa na upya na yenye kuchangamsha kwa kutumia njia mbalimbali tunapojifunza Biblia. Daima yapo mengi zaidi ya kujifunza!

Kitu kitakachosaidia kuweka muda wako wa kujifunza Biblia kuwa hai ni kushiriki na wengine ulichogundua. Tunapoeleza kile tulichojifunza, muhtasari, mchakato wa kuunganisha hayo huimarisha mawazo yetu. Hii hutusaidia kuhifadhi maarifa. Baraka maradufu huja kwa namna hii kwamba tunaposhiriki na kujadiliana na wengine, mara nyingi mazungumzo ya kiroho yataleta changamoto na kuimarisha pande zote za mjadala husika. Mara kwa mara tunaposhiriki na wengine au kuwafundisha ndipo kujifunza kwa kina zaidi hutokea katika akili zetu wenyewe.

Vilevile utakuja kuona kwamba kile unachosoma kila siku sio tu ujumbe wa Mungu kwako bali pia ujumbe kwa ajili ya wengine.

Soma Isaya 50:4. Aya hii inatuambia nini kuhusu kuwa uhusiano na Mungu na jinsi uwezavyo kugusa uhusiano wetu na wengine?

Muda wetu binafsi wa kujifunza Biblia hautuimarishi tu sisi, bali pia unatuwezesha kuwatia moyo wengine tunaoweza kukutana nao katika siku yetu ya shughuli. Unaweza kuwa ni baraka maradufu. Maisha yetu ya kiroho ni marathoni. Hebu mwombe Bwana akudumisha katika kukimbia mbio zako za marathoni. Mwombe Bwana akuwezesha kudumu kukimbia bila kukoma, macho yako yakiwa yamekazwa kwenye lengo (Flp. 3:14). Usivunjike moyo ikiwa utakuwa umedorora kwa muda, bali ufanye mabadiliko muhimu maishani mwako ili kudumisha uhusiano wako, na hasa kujifunza kwako Biblia na muda wako wa maombi kuwa wenye uchangamfu. Kwani kwa kweli, huu ndio uzima wa milele, kwamba tupate kumjua Mungu leo (Yohana 17:3). Kujitoa kwetu kila siku kudumu katika Yeye na Neno Lake hivyo huwa vinabadilisha maisha.

Soma fungu la kukariri la juma hili na utafakari maana yake. Unajifunza nini wakati huu? Unaweza kushiriki nani fundisho hili?

Ni Kitamu Sana!

Fikiri juu ya kitindamlo unachokipenda zaidi. Je, ni kizuri kwa afya yako? Pengine unatumia asali kwa ajili ya kuongezea utamu, au hata unaweza ukawa unatumia asali ya Manuka kwa manufaa yake ya kimatibabu. Ikiwa umewahi kujaribu kula sega la asali, utajua jinsi ile sehemu iliyo laini ilivyo tamu inapoyeyuka kwenye ulimi wako.

Katika Zaburi 119:103,104, mtunga-zaburi anaeleza Biblia kama sega la asali—mfano au sitiari kwa ajili ya kitu kinachopendeza: “Mausia yako ni matamu sana kwangu, kupita asali kinywani mwangu. Kwa mausia yako najipatia ufahamu.”

Maneno “kwa mausia yako najipatia ufahamu” yanamaanisha nini? (Zab. 119:104). Kwa nini wazo hili ni muhimu katika kufahamu kile ambacho kujifunza Biblia kunatupatia?

Ndiyo, maneno ya Mungu kwa hakika ni matamu kwa nafsi zetu na tofauti na kitu kingine chochote ambacho ulimwengu unaweza kutupatia. Tofauti na vitindamlo vingi, utamu wa Neno la Mungu ni uponyaji kwa roho zetu na hubadilisha maisha kulingana na tabia zetu. Ikiwa umekuwa mbali na Mungu, unaweza kupiga magoti, kufungua Neno Lake, na kunywa kutoka katika maji yaliyo hai ambayo pekee yatatosheleza.

Katika Isaya 55:1–13, nabii anaufafanua ujumbe uliotajwa hapo juu. Tumia muda kusoma sura hii sasa, kisha ujibu maswali haya:

- Mungu anawapatia nini wale wanaomjia Yeye ili “wale” kutoka katika Neno Lake?
- Mwaliko Wake kwako hapa ni upi?
- Changamoto Yake ni nini?
- Mwitiko Wake ni Nini?

Neno la Mungu lililo hai na lenye nguvu hukata moja kwa moja kwenye mioyo, akili, na nafsi zetu linapotupatia changamoto ya kukua katika Kristo. Lakini linaweza kufanya hivi kwa ajili yetu tu kwa kiwango ambacho tunachukua muda na jitihada (na ndiyo, hilo linahitaji jitihada) ya kuzama ndani ya Neno kwa mtazamo wa kujisalimisha na unyenyekevu na nia ya kufuata kile linachofundisha.

Ni njia zipi zilizo thabiti ambazo unaweza kuzitumia “kumtafuta Bwana, maadamu anapatikana” (Isa. 55:6)?

Jifunze Zaidi: Kusudio la kujifunza Biblia ni kumjua Mungu na kukua katika uhusiano wako na Yeye, kwani huu ndio uzima wa milele – kuwa milele pamoja na Mungu tunayempenda (*Yohana 5:39; Yohana 17:3*).

Sehemu ya uhusiano wowote ni ushiriki wa pande zote husika. Tunasoma katika Ufunuo 3:20 kwamba Yesu anataka hili liwe kati Yake nasi, hata hivyo ni lazima tutambue kwamba, kama viumbe vilivyombwa, daima tunaweza kujifunza zaidi kuhusu Muumba wetu. Kama mchimba migodi anayechimbua vito vya thamani, tunapaswa kutafuta daima katika Biblia. Daima kuna mengi ya kukusanya, haijalishi ni mara ngapi tumesoma visa fulani au aya za Biblia. “Hata mtu awe ameendelea kiasi gani, asifikirie hata kidogo kwamba hakuna haja ya kuchunguza Maandiko kwa kina na kuendelea kupata nuru kubwa zaidi. Kama watu, tunaitwa mmoja mmoja kuwa wanafunzi wa unabii.” –Ellen G. White, *Counsels to Writers and Editors*, uk. 41.

Hatupaswi pia kujaribu kuifanya Biblia ilingane na maoni au mawazo yetu ya kibinadamu. “Tutachunguzaje Maandiko?” Je, tunawezaje kuweka viwango vyetu vya mafundisho kimoja baada ya kingine, na kisha tujaribu kufanya Maandiko yote kukidhi maoni yetu? Au tuchukue mawazo na maoni yetu kwa Maandiko, na kupima nadharia zetu kwa kila upande kulingana na Maandiko ya kweli? Wengi wanaosoma na hata kufundisha Biblia, hawaelewi kweli yenye thamani wanayoifundisha au kujifunza. . . . Wengi huyapa maneno ya Maandiko maana inayolingana na maoni yao wenyewe.” —Ellen G. White, *Counsels to Writers and Editors*, uk. 36.

Maswali ya Kujadili

① Kwa kawaida huwa unaijia Biblia ukiwa na mtazamo gani? Je, kuna chochote kinachohitajika kubadilika? Kwanini mtazamo wa unyenyekevu na kujisalimisha kwa Neno ni muhimu hivyo?

② Je, kuna maoni yoyote yanayoonekana kukubalika ambayo unahitajika kuyaweka pembani ili kuruhusu Maandiko yanene yenyewe? Ikiwa ndivyo, unawezaje kuanza kuyaombea sasa hivi?

③ Kwanini hali ya kutaka kuonekana kuwa wa kwanza katika kuanzisha wazo fulani inaweza kuwa kikwazo katika uhusiano unaoweza kuonekana kwa nje kati yake na Mungu? Yaani, ni kwa namna gani shauku ya kutafuta kitu kipya na kuonekana mvumbuzi inaweza kumpotosha mtu, hasa kama wanafanya hivyo kwa makusudi binafsi?

Muhtasari: Kujifunza Biblia kwa mtu binafsi ni kiini cha kuwa na uhusiano ulio hai na unaodumu pamoja na Mungu. Neno la Mungu liko hai kwa namna yenye manufaa katika karne ya ishirini na moja, kama ambavyo limekuwa katika karne zilizopita. Kwa namna hiyo hiyo ya kudumisha uhai wa urafiki, yatupasa tutafute njia za kudumisha maisha yetu ya ibada yakiwa wazi tunapodumu katika Yesu, tukiamini ahadi Yake aliyosema kwamba, “Neno langu, . . . litokalo katika kinywa changu; halitanirudia bure, bali litatimiza mapenzi yangu, nalo litafanikiwa katika mambo yale niliyolituma” (*Isa. 55:11*).